

Folketingets Forhandlinger. (432.)

6893 4. April 1906: Eneste Beh. af Lovf. om Udl. af Stats-Laanef. til Udstykn. af st. Landejend. 6894

særlige Forhold, at Laan gives i Ejendomme til en Værdi af over 12,000 Kr., saa er det, der her er sket, i Virkeligheden kun, at man har udvidet Administrationens Myndighed, og efter de Udtalelser, vi have hørt tidligere fra den ærede Finansminister, vil jeg haabe, at det ogsaa kun vil blive under ganske særlige Forhold, at det vil ske.

Den eneste virkelig principielle Forandring, der er foretagen, er den, at den Frihed, som Folketingets Forslag gav med Hensyn til Besiddelsesformen, har Landstinget taget bort, idet Fæste er udgaaet. Jeg erkender, at Fæsteforholdene i den Skikkelse, i hvilken Forslaget var forelagt her i Tinget, ogsaa være meget vanskelige at realisere for de Foreninger, der toge denne Sag op, og jeg havde heller ingen Tro til, at det vilde kunne faa nogen praktisk Betydning. Anderledes blev det, efter at der her i Tinget blev indsat en ny § 10, hvorved Kommunerne fik Lov til under samme Forhold som Foreninger at opkøbe, udstykke, bortfæste eller bortsælge Jord. Kommunerne vilde herved have faaet Lejlighed til at gøre disse Forsøg, men det har Landstinget stillet sig bestemt imod. Landstinget udtaler sig bestemt herimod i Betænkningen, og da der ingen Tvivl er om, at der dog alligevel ikke vilde være blevet gjort mange Forsøg, saa at det ikke vilde faa stor Betydning, men Forslaget i Hovedsagen har bibeholdt det, der er dets Formaal, nemlig Ydelsen af Støtte til Udstykningen af større Ejendomme til smaa Landbrug, skal jeg tillade mig paa Udvalgets Flertals Vegne at anbefale det foreliggende Forslag til uforandret Vedtagelse.

Poul Christensen: Det Forslag, der nu foreligger til eneste Behandling, kan jeg ikke anse det for rigtigt uden videre at vedtage. Jeg tror, det er et farligt Princip, dette Ting kommer ind paa, hver Gang der kommer et Forslag ned fra Landstinget, selv om det ganske er slaaet til Krøbling og ødelagt, da uden videre at gaa ind paa det. Det er jeg en bestemt Modstander af, og jeg beklager, at Flertallet i dette Ting ikke er til Sinds at gøre et Forsøg overfor Landstinget paa, om det ikke er muligt at naa til et Resultat,

der er bedre end det, der foreligger i Øjeblikket.

Det væsentligste Punkt, som det her drejer sig om, er det, som indeholdtes i Forslagets § 10, saaledes som det gik fra Folketinget. Ogsaa andre Smaaforandringer ere skete, saaledes maa jeg gøre opmærksom paa, at der i § 3 er en Ændring, jeg maa betragte som en Skærpelse af Fordringerne til disse Foreninger, og som gaar ud paa, at de skulle være i Besiddelse af Kapitalen kontant. Det er ingen ringe Skærpelse, at det nu absolut fordres, at de 35,000 Kr. skulle være til Stede kontant. I § 5 er tilføjet en Linie, som jeg for mit Vedkommende ikke kan sympatisere med, og som jeg heller ikke er rigtig klar over Betydningen af, og den lyder saadan: Laanet er uopsigeligt fra Statslaanefondens Side i 10 Aar. Jeg kan ikke se, at denne Bestemmelse kan have anden Hensigt end at tillade, at Gaarden ikke udstykes i 10 Aar. Selv om Udstykningen ikke finder Sted, vil Finansministeren være afskaaren fra at opsiges den laante Kapital. Denne Bestemmelse synes jeg ikke om. Jeg forstaar ikke rigtig Meningen med den, men den maa dog i hvert Fald indskrænke Finansministerens Raadighed, endogsaa i ret høj Grad.

Den ærede Ordfører omtalte den Ændring, der har fundet Sted i § 6. Jeg beklager, at den har fundet Sted. Jeg har aldrig kunnet indse, at det var nødvendigt at komme op over 12,000 Kr., jeg vilde endogsaa været længere ned, men her gaar man op til 18,000 Kr., mens man, naar der er Tale om Laan til Landarbejdere, er yderst forsigtig for ikke at komme op over 5,000 Kr. Vi vare saa beskedne, at vi gik til 6,000 Kr. som Grænsen den Gang, men det var umuligt at komme over 5,000 Kr. Her gaar man saa endda med til et Par og tyve Tusinde, thi medens Summen i Landarbejderloven gælder Bygninger og Besætning, gælder den her kun den nøgne Ejendomsværdi til Ejendoms skyld, og før der kommer Besætning paa, vil det gaa op til et Par og tyve Tusinde Kr., og saa bliver Følgen, at disse mindre Gaardmænd kunne faa Penge til 3 pCt. Rente af Statskassen ligesom de fattige Landarbejdere, uden at man stiller nogen